

Predmet C-762/19

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

17. listopada 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija (Latvija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

14. listopada 2019.

Tužitelj u prvom stupnju i druga stranka u žalbenom postupku:

SIA „CV-Online Latvia”

Tuženik u prvom stupnju i žalitelj:

SIA „Melons”

[omissis]

ECLI:LV:RAT:2019:1014.C30638718.8.L

ODLUKA

o prekidu postupka i upućivanju zahtjeva za prethodnu odluku Sudu Europske unije

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija (Okružni sud u Rigi, Građanski odjel, Latvija) [omissis] [sastav vijeća i zastupnici stranaka]

ispitao je na raspravi održanoj 14. listopada 2019. građanskopravni spor povodom tužbe koju je protiv društva SIA „Melons” podnijelo društvo SIA „CV-Online Latvia” i kojom se traži zabrana postavljanja na internetsku stranicu kojom upravlja tuženik poveznica na kojima se, tako da se klikne na njih, može pristupiti tužiteljevoj bazi podataka.

Okolnosti spora

Činjenice

- [1] Tužitelj i druga stranka u žalbenom postupku, SIA „CV-Online Latvia” (u daljnjem tekstu: tužitelj), vlasnik je i administrator internetske stranice www.cv.lv, koja omogućava pretraživanje ponude i potražnje radnih mjesta. Između stranaka u glavnom postupku nije sporno da tužiteljevu internetsku stranicu, uključujući ponudu i potražnju radnih mjesta koje sadržava, treba smatrati bazom podataka.

Tuženik i žalitelj, SIA „Melons” (u daljnjem tekstu: tuženik), vlasnik je i administrator internetske stranice www.kurdarbs.lv, odnosno pretraživača.

Internetska stranica kojom upravlja tuženik pronalazi internetske stranice na kojima se objavljuju informacije dostupne javnosti o oglasima za posao te se korisnika koji traži oglase za posao hiperpoveznicom preusmjerava na internetsku stranicu na kojoj je prvotno objavljena pronađena informacija. Krajnji korisnik klikom na hiperpoveznice s navedene internetske stranice pregledava tužiteljevu internetsku stranicu www.cv.lv i njezin sadržaj.

U žalbenom postupku tužitelj se zastupnik složio sa stajalištem koje je zauzeo tuženikov zastupnik, prema kojem tuženik ne izvršava *on-line* prijenos na tuženikovu internetsku stranicu nego se koristi drukčijim oblikom prijenosa.

Prema spisu iz glavnog postupka, tužitelj je na svojoj internetskoj stranici www.cv.lv objavio metaoznake (mikropodaci Schema.org) koje se prikazuju u rezultatima dobivenim od pretraživača.

U skladu sa standardom mikropodataka Schema.org, metaoznake tužiteljeve internetske stranice sadržavaju sljedeće informacije: hiperpoveznicu, radno mjesto, naziv poduzetnika, geografsku lokaciju radnog mjesta i datum. Te se informacije, koje su sadržane u metaoznakama, prikazuju u rezultatima koje nudi pretraživač tuženikove internetske stranice.

- [2] Tužitelj je podnio tužbu kako bi zaštitio svoja prava *sui generis* s ciljem sprečavanja izvlačenja i ponovnog korištenja njegove baze podataka. Prema tužiteljevu mišljenju, tuženik opisanim radnjama izvlači znatni dio sadržaja baze podataka te ga prenosi na svoju internetsku stranicu. Isto tako, tuženik s pomoću hiperpoveznica osigurava ponovno korištenje baze podataka.
- [3] Prvostupanjski je sud presudio da je došlo do povrede prava *sui generis* te je zaključio da je pojava hiperpoveznice u rezultatima pretraživanja nakon što krajnji korisnik ispuni polje tražilice i činjenica da ga se klikom na tu hiperpoveznicu preusmjerava na tužiteljevu internetsku stranicu ponovno korištenje baze podataka.
- [4] Tuženik je protiv presude prvostupanjskog suda podnio žalbu u kojoj tvrdi da internetska stranica kojom upravlja ne nudi *on-line* prijenose, odnosno ne funkcionira „u stvarnom vremenu”. Postavljanje hiperpoveznice na internetsku stranicu ne podrazumijeva sustav izravnog nadzora, ne funkcionira „u stvarnom vremenu” i ne omogućava *on-line* prijenos ili neku drugu vrstu prijenosa.

Prema tuženikovu mišljenju, treba razlikovati internetsku stranicu od baze podataka jer je tužitelj izvan svoje baze podataka, odnosno na svoju internetsku stranicu www.cv.lv, stavio sve informacije za koje želi da budu dostupne pretraživačima, tako da ti pretraživači nemaju pristup tužiteljevoj bazi podataka.

Tuženik ističe da su standarde mikropodataka stranice Schema.org odredili i da ih održavaju četiri svjetska predvodnika i glavna internetska pretraživača, Google, Bing, Yahoo! i Yandex, ali da ih podržavaju gotovo svi svjetski pretraživači, među ostalim i njegov, koji je uključen u internetsku stranicu www.kurdarbs.lv. U skladu s tim standardima, tužitelj je na svojoj internetskoj stranici www.cv.lv objavio informacije (metaoznake) za koje želi da ih pretraživači (kao što su google.com, bing.com, yahoo.com i, među ostalim, kurdarbs.lv) prikazuju u dobivenim rezultatima. Metaoznake se nalaze na internetskoj stranici www.cv.lv koja se nalazi izvan baze podataka.

Tuženik smatra da zaključci iz presuda Suda Europske unije u predmetima *The British Horseracing Board Ltd* i dr. (u daljnjem tekstu: predmet C-203/02) i *Innoweb* (u daljnjem tekstu: predmet C-202/12), nisu relevantni za ovaj spor jer su činjenice iz glavnog postupka drukčije, čime se opravdava različito tumačenje pojmova „izvlačenje” i „ponovno korištenje”.

Pravni temelji

Pravni okvir

- [5] Člankom 7., koji se odnosi na predmet zaštite i koji je dio poglavlja III., naslovljenog „Pravo *sui generis*”, Direktive Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 1996. o pravnoj zaštiti baza podataka utvrđuje se da države članice omogućavaju stvaratelju baze podataka, koji pokaže da je došlo do kvalitativnog i/ili kvantitativnog znatnog ulaganja u postizanje, verifikaciju ili predstavljanje njezina sadržaja, pravo sprečavanja izvlačenja i/ili ponovnog korištenja cjelokupnoga ili znatnog dijela, kvalitativno ili kvantitativno, sadržaja takve baze podataka.

U toj su odredbi pojmovi „izvlačenje” i „ponovno korištenje” definirani na sljedeći način:

(a) „izvlačenje” znači trajan ili privremen prijenos cjelokupnog ili znatnog dijela sadržaja baze podataka na drugi medij bilo kojim sredstvima ili u bilo kojem obliku;

(b) „ponovno korištenje” znači svaki oblik stavljanja na raspolaganje javnosti cjelokupnog ili znatnog dijela sadržaja baze podataka distribucijom primjeraka, iznajmljivanjem, *on-line* ili drugim oblicima prijenosa. Prvom prodajom primjerka baze podataka unutar Zajednice od strane nositelja prava ili uz njegovu suglasnost iscrpljuje se pravo nadzora preprodaje takva primjerka unutar Zajednice.

- [6] Direktiva 96/9 prenesena je u latvijski pravni poredak 1. svibnja 2004. izmjenom Autortiesību likumsa (Zakon o autorskim pravima).

Člankom 57. stavcima 1. i 2. Zakona o autorskim pravima utvrđuje se da proizvođačem baze podataka, čije postizanje, verifikacija ili predstavljanje čini znatno ulaganje s kvalitativnog i kvantitativnog gledišta (članak 5. stavak 2.), treba smatrati fizičku ili pravnu osobu koja je poduzela inicijativu izrade baze podataka i preuzela rizik ulaganja.

Proizvođač baze podataka ima pravo zabraniti da se u pogledu korištenja cjelokupnoga ili znatnog dijela, kvalitativno ili kvantitativno, sadržaja baze podataka obavljaju sljedeće radnje:

1. izvlačenje koje znači trajan ili privremen prijenos cjelokupnog ili znatnog dijela sadržaja baze podataka na drugi medij bilo kojim sredstvima ili u bilo kojem obliku;
2. ponovno korištenje koje znači stavljanje na raspolaganje javnosti cjelokupnog ili znatnog dijela sadržaja baze podataka bilo kojim sredstvima, uključujući distribucijom primjeraka, iznajmljivanjem *on-line* ili drugim oblicima prijenosa.

Razlozi zbog kojih postoje dvojbe u pogledu tumačenja propisa Europske unije

- [7] Sud Europske unije je u presudi donesenoj u predmetu C-202/12 presudio da [„] članak 7. stavak 1. Direktive 96/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 1996. o pravnoj zaštiti baza podataka treba tumačiti na način da se operater koji na internet stavlja namjenski metapretraživač poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku ponovno koristi cjelokupnim ili znatnim dijelom sadržaja baze podataka zaštićene tim člankom 7. ako taj namjenski metapretraživač:

- konačnom korisniku stavlja na raspolaganje obrazac pretrage koji u bitnome ima iste funkcije kao i obrazac baze podataka;
- ‚u stvarnom vremenu‘ prevodi zahtjeve krajnjih korisnika u pretraživače baze podataka, tako da se pretražuju svi podaci te baze podataka, i
- krajnjem korisniku prikazuje dobivene rezultate koristeći se formatom svoje internetske stranice, grupirajući duplikate u jedan skup podataka, ali prema redosljedu koji se temelji na kriterijima usporedivima s onima kojima se za predstavljanje rezultata koristi pretraživač odnosne baze podataka.[“]

- [8] U točki 25. presude potvrđuje se da [„] iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi kako namjenski metapretraživač poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku nema vlastiti pretraživač za pregledavanje drugih internetskih stranica. Naprotiv, kako bi izvršio zahtjeve za pretragu, on se koristi pretraživačima onih baza podataka koje su pokrivene njegovim uslugama, kao što je navedeno u točki 9.

ove presude. Naime, namjenski metapretraživač ‚u stvarnom vremenu‘ prevodi zahtjeve korisnika u te baze podataka na način da se pretražuju svi podaci u navedenim bazama podataka.[”]

U glavnom postupku, tuženik tvrdi da internetska stranica kojom upravlja, www.kurdarbs.lv, ne prevodi zahtjeve u baze podataka „u stvarnom vremenu” i da ima vlastiti metapretraživač.

- [9] U točkama 39. i 40. [navedene] presude navodi se da [„] [u] pogledu aktivnosti operatera namjenskog metapretraživača poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku koja je relevantna u ovom predmetu, odnosno stavljanja na internet metapretraživača namijenjenog prevođenju zahtjeva za pretragu krajnjih korisnika u format pretraživača baza podataka obuhvaćenih uslugom predmetnog metapretraživača, potrebno je istaknuti kako se ta aktivnost ne ograničava na to da se korisniku prikažu one baze podataka koje daju informacije o određenoj temi.[”]

[„]Naime, cilj je aktivnosti omogućiti svim konačnim korisnicima sredstvo za pretraživanje svih podataka u nekoj zaštićenoj bazi podataka i tako omogućiti pristup cjelokupnom sadržaju te baze na način drukčiji od onoga koji je predvidio stvaratelj navedene baze, pri čemu se upotrebljava pretraživač baze i pružaju iste prednosti pri pretraživanju koje ima sama baza, kao što to proizlazi iz točaka 25. i 26. ove presude. Konačni korisnik prilikom pretraživanja podataka više se ne treba vratiti na internetsku stranicu odnosno baze podataka niti na njezinu početnu stranicu kao ni na obrazac pretrage kako bi konzultirao tu bazu jer njezin sadržaj može konzultirati ‚u stvarnom vremenu‘ preko internetske stranice namjenskog metapretraživača.[”]

U točki 1. ove odluke sud koji je uputio zahtjev navodi da internetska stranica kojom upravlja tuženik pronalazi internetske stranice na kojima se objavljuju informacije dostupne javnosti o oglasima za posao te se korisnika koji traži oglase za posao hiperpoveznicom preusmjerava na internetsku stranicu na kojoj je prvotno objavljena pronađena informacija. Krajnji korisnik klikom na hiperpoveznice s navedene internetske stranice pregledava tužiteljevu internetsku stranicu www.cv.lv i njezin sadržaj.

Budući da su činjenice iz glavnog postupka drukčije, sud koji je uputio zahtjev dvoji u pogledu toga jesu li zaključci koje je Sud Europske unije donio u predmetu C-202/12 o izvlačenju ili ponovnom korištenju sadržaja baze podataka drugim oblicima prijenosa relevantni u pogledu hiperpoveznica, a to je pitanje usko povezano s poteškoćama prilikom tumačenja koje se odnose na ponovno korištenje baze podataka drugim oblicima prijenosa.

- [10] U točki 4. ove odluke, sud koji je uputio zahtjev navodi tuženikovo očitovanje prema kojem internetsku stranicu treba razlikovati od baze podataka, s obzirom na to da je tužitelj izvan svoje baze podataka, odnosno na svoju internetsku stranicu www.cv.lv, u obliku metapodataka, stavio sve informacije za koje želi da budu

dostupne pretraživačima, tako da ti pretraživači nemaju pristup tužiteljevoj bazi podataka.

- [11] U skladu s Direktivom, „izvlačenje” znači trajan ili privremen prijenos cjelokupnog ili znatnog dijela sadržaja baze podataka na drugi medij bilo kojim sredstvima ili u bilo kojem obliku. Slijedom navedenog, poteškoća prilikom tumačenja temelji se na tome da u skladu s pojmom „izvlačenje” sadržaja baze podataka treba razlikovati[, s jedne strane,] metaoznake, poput podataka koje je stvorio sam tužitelj kako bi internetskim pretraživačima omogućio izvlačenje te informacije i[, s druge strane,] sadržaj baze podataka. Stoga se postavlja pitanje jesu li informacije sadržane u metaoznakama koje se prikazuju u tuženikovu pretraživaču izvlačenje cjelokupnog ili znatnog dijela sadržaja baze podataka na drugi medij u bilo kojem obliku, u smislu Direktive koja se razmatra.
- [12] Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, na predmetni slučaj ne treba primijeniti doktrinu *acte clair* jer se činjenice iz glavnog postupka razlikuju od činjenica iz presude Suda Europske unije donesene u predmetu C-202/12. Različitosti se pojašnjavaju u točkama 7. do 12. ove odluke.
- [13] S obzirom na prethodna razmatranja, sud koji je uputio zahtjev dvoji o tumačenju članka 7. iz poglavlja III. (Pravo *sui generis*) Direktive Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 1996. o pravnoj zaštiti baza podataka. Stoga, sud koji je uputio zahtjev smatra da je Sudu Europske unije potrebno uputiti prethodna pitanja.

[*omissis*] [upućivanje na nacionalna postupovna pravila]

Izreka

Na temelju članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, [*omissis*] [upućivanje na nacionalna postupovna pravila] Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija (Okružni sud u Rigi, Građanski odjel, Latvija)

rješava

Sudu Europske unije upućuju se sljedeća prethodna pitanja:

1. Treba li tuženikovu djelatnost koja se sastoji od preusmjeravanja krajnjeg korisnika s pomoću hiperpoveznice na tužiteljevu internetsku stranicu na kojoj se može pregledavati baza podataka koja sadržava oglase za posao, tumačiti na način da je obuhvaćena definicijom „ponovnog korištenja” iz članka 7. stavka 2. točke (b) Direktive od 11. ožujka 1996. o pravnoj zaštiti baza podataka, odnosno, konkretnije, ponovnim korištenjem baze podataka drugim oblicima prijenosa?
2. Treba li informacije o metaoznakama koje se prikazuju u tuženikovu pretraživaču tumačiti na način da su obuhvaćene definicijom „izvlačenja” iz članka 7. stavka 2. točke (a) Direktive od 11. ožujka 1996. o pravnoj zaštiti

baza podataka, odnosno, konkretnije, trajnim ili privremenim prijenosom cjelokupnog ili znatnog dijela sadržaja baze podataka na drugi medij bilo kojim sredstvima ili u bilo kojem obliku?

Postupak se prekida do donošenja pravomoćne presude Suda Europske unije.

[*omissis*] [upućivanje na nacionalna postupovna pravila]

[*omissis*] [potpisi]

RADNI DOKUMENT